

Numer indeksu:

Logika dla informatyków

Egzamin poprawkowy (pierwsza część)

21 lutego 2014

Zadanie 1 (2 punkty). Jeśli formuły $\neg p \Rightarrow \neg q$ oraz $\neg p \vee q$ są równoważne to w prostokąt poniżej wpisz słowo „RÓWNOWAŻNE”. W przeciwnym przypadku wpisz uzasadnienie, dlaczego te formuły nie są równoważne.

Zadanie 2 (2 punkty). Mówimy, że formuła φ jest uproszczeniem formuły ψ , jeśli obie formuły są równoważne oraz φ zawiera mniej wystąpień spójników logicznych niż ψ . Jeśli istnieje uproszczenie formuły $(p \vee q \vee \neg r) \wedge (p \vee \neg q \vee \neg r)$ to w prostokąt poniżej wpisz dowolne takie uproszczenie. W przeciwnym przypadku wpisz słowo „NIE”.

Zadanie 3 (2 punkty). W prostokąt poniżej wpisz dwie formuły, odpowiednio w dysjunkcyjnej i koniunkcyjnej postaci normalnej, mające następującą tabelkę zero-jedynkową.

p	q	r	φ
T	T	T	T
T	T	F	T
T	F	T	T
T	F	F	F
F	T	T	F
F	T	F	F
F	F	T	F
F	F	F	F

Zadanie 4 (2 punkty). Rozważmy relacje $R \subseteq A \times B$ i $S \subseteq B \times A$. W prostokąt poniżej wpisz formułę logiki I rzędu mówiącą, że para $\langle a, b \rangle$ nie należy do złożenia relacji SR . Formuła ta nie może zawierać symbolu negacji (ale może zawierać symbol $\notin$) i nie może zawierać symboli złożenia relacji SR (ale może zawierać symbole R i S).

Zadanie 5 (2 punkty). Jeśli formuła $\forall x (p(x) \Rightarrow q(x)) \Rightarrow (\forall x p(x) \Rightarrow (\exists x q(x)))$ jest prawem rachunku kwantyfikatorów, to w prostokąt poniżej wpisz dowód tej formuły w systemie naturalnej dedukcji. W przeciwnym przypadku wpisz odpowiedni kontrprzykład.

Zadanie 6 (2 punkty). W prostokąt poniżej wpisz przykład trzech różnych relacji, których przechodnim domknięciem jest relacja $\{\langle m, n \rangle \in \mathbb{N} \times \mathbb{N} \mid m < n\}$.

Zadanie 7 (2 punkty). Jeśli zbiór klauzul $\{\neg p \vee q, \neg p \vee r, p \vee s, \neg q \vee s, \neg r \vee \neg s \vee t, \neg s \vee p\}$ jest sprzeczny, to w prostokąt poniżej wpisz rezolucyjny dowód sprzeczności tego zbioru. W przeciwnym przypadku wpisz wartościowanie spełniające ten zbiór.

Zadanie 8 (2 punkty). Mówimy, że formuła φ logiki I rzędu jest w *preneksowej postaci normalnej*, jeśli jest postaci $Q_1 x_1 \dots Q_n x_n \psi$, gdzie x_i są zmiennymi, Q_i są kwantyfikatorami (czyli $Q_i \in \{\forall, \exists\}$ dla $i = 1, \dots, n$), a formuła ψ nie zawiera kwantyfikatorów. Jeśli istnieje formuła w prenoksowej postaci normalnej równoważna formule $\forall z' (\exists k \ xk = z' \wedge \exists k \ yk = z') \Rightarrow z \leq z'$, to w prostokąt poniżej wpisz dowolną taką formułę. W przeciwnym przypadku wpisz słowo „NIE”. (Dla ułatwienia: formuła ta mówi, że każda wspólna wielokrotność liczb x i y jest nie mniejsza niż z .)

Numer indeksu:

Zadanie 9 (2 punkty). Dla $n \in \mathbb{N}$ niech $A_n = \{i \in \mathbb{N} \mid i \geq n\}$ i niech $B_n = \{i \in \mathbb{N} \mid i \leq 2n\}$.
Jeśli zbiór $\bigcup_{n=42}^{2014} A_n \setminus \bigcup_{n \leq 42} B_n$ jest pusty to w prostokąt poniżej wpisz słowo „PUSTY”. W przeciwnym przypadku wpisz najmniejszy element tego zbioru.

Zadanie 10 (2 punkty). Jeśli istnieje relacja równoważności na zbiorze liczb naturalnych, której każda klasa abstrakcji ma dokładnie 5 elementów, to w prostokąt poniżej wpisz dowolną taką relację równoważności. W przeciwnym przypadku wpisz uzasadnienie, dlaczego taka relacja nie istnieje.

Zadanie 11 (2 punkty). Mówimy, że w algebrze zbiorów wyrażenie W jest uproszczeniem wyrażenia W' jeśli oba wyrażenia oznaczają ten sam zbiór, oba zawierają tylko zmienne, binarne symbole $\cup, \cap, \setminus$ i nawiasy, oraz W zawiera mniej symboli niż W' . Np. $A \setminus B$ jest uproszczeniem $(A \cup B) \setminus B$. Jeśli istnieje uproszczenie wyrażenia $(A \cap (B \setminus C) \cap D) \cup (A \cap C \cap D)$ to w prostokąt poniżej wpisz dowolne takie uproszczenie. W przeciwnym przypadku wpisz słowo „NIE”.

Zadanie 12 (2 punkty). Rozważmy zbiory osób O , barów B i soków S oraz relacje $Bywa \subseteq O \times B$, $Lubi \subseteq O \times S$ i $Podają \subseteq B \times S$ informujące odpowiednio o tym jakie osoby bywają w jakich barach, jakie osoby lubią jakie soki oraz jakie bary podają jakie soki. W prostokąt poniżej wpisz taką formułę φ , że $\{x \mid \varphi\}$ jest zapytaniem relacyjnego rachunku dziedzin oznaczającym wykaz osób, które lubią wszystkie soki podawane w barze *Jagódka*.

Zadanie 13 (2 punkty). W prostokąt poniżej wpisz liczbę różnych relacji równoważności na zbiorze $\{21, 2, 2014\}$.

Zadanie 14 (2 punkty). Jeśli istnieje bijekcja $f : \mathbb{N}^{\{0,1\}} \rightarrow \mathbb{N} \times \mathbb{N}$, to w prostokąt poniżej wpisz dowolną taką bijekcję. W przeciwnym razie wpisz uzasadnienie, dlaczego taka bijekcja nie istnieje.

Zadanie 15 (2 punkty). W prostokąt poniżej wpisz przykład trzech porządków, z których żadne dwa nie są izomorficzne.

Zadanie 16 (2 punkty). Jeśli istnieją takie zbiory X i Y , że $|\mathbb{R}| < |X|$ oraz $|X| < |Y|$, to w prostokąt poniżej wpisz dowolny przykład takich dwóch zbiorów. W przeciwnym razie wpisz uzasadnienie, dlaczego takie zbiory nie istnieją.

Zadanie 17 (2 punkty). Jeśli istnieje bijekcja $f : \mathcal{P}([0, 1]) \rightarrow \{0, 1\}^{[2, 3]}$ to w prostokąt poniżej wpisz dowolny przykład takiej bijekcji. W przeciwnym przypadku wpisz uzasadnienie, dlaczego taka bijekcja nie istnieje.

Zadanie 18 (2 punkty). Jeśli istnieją takie dwie relacje równoważności R i S na zbiorze liczb naturalnych $\mathbb{N}$, że SR jest relacją porządku, to w prostokąt poniżej wpisz dowolne takie relacje. W przeciwnym przypadku wpisz uzasadnienie, dlaczego takie relacje nie istnieją.

Zadanie 19 (2 punkty). Jeśli zbiory uporządkowane $\langle \{m - \frac{1}{n} \mid m, n \in \mathbb{N} \wedge m > 0 \wedge n > 0\}, \leq \rangle$ oraz $\langle \mathbb{N} \times \mathbb{N}, \leq_{lex} \rangle$ są izomorficzne, to w prostokąt poniżej wpisz dowolny izomorfizm tych porządków. W przeciwnym przypadku wpisz uzasadnienie, dlaczego taki izomorfizm nie istnieje.

Zadanie 20 (2 punkty). W tym zadaniu f i g są symbolami funkcyjnymi, a jest symbolem stałej, natomiast x, y i z są zmiennymi. W prostokąty obok tych spośród podanych par termów, które są unifikowalne, wpisz najogólniejsze unifikatory tych termów. W prostokąty obok termów, które nie są unifikowalne, wpisz słowo „NIE”.

(a) $f(f(y, a), z) \stackrel{?}{=} f(f(x, y), z)$

(b) $f(f(g(y), a), g(z)) \stackrel{?}{=} f(f(x, y), z)$